

Toespraak dodenherdenking van Blankenstein straat 2022

(Edith) Eva Eger

(Košice, 29 september 1927) is een Amerikaans psycholoog. Zij is een overlevende van de Holocaust en een specialist in de behandeling van posttraumatische stressstoornis. Zij heeft zeer vele PTSS slachtoffers behandeld waaronder ook vele Amerikaanse militairen .

Haar memoires met als titel “De Keuze/ Leven in vrijheid” werd een internationale bestseller.

Edith Eger is de jongste dochter van Lajos Elefánt en Ilona Klein, geassimileerde Joods-Hongaren in het toenmalige Tsjecho-Slowakije. Haar vader was kleermaker, haar moeder werkte voor het Ministerie van Hongarije. Haar geboortestad Košice hoorde voor juni 1920 en van 1938 tot 1945 bij Hongarije en heette toen Kassa.

Zij kreeg vanaf haar vierde balletles, ging naar het gymnasium en turnde in het Hongaarse olympisch team. In 1942 voerde de Hongaarse regering nieuwe anti-Joodse wetten in en werd zij uit het turnteam verwijderd. Haar zus Clara was violiste en werd toegelaten tot het conservatorium van Boedapest. Zij werd tijdens de oorlog door haar muzikleraar verborgen gehouden. Haar oudste zus Magda was pianiste.

In maart 1944 moest Edith met haar ouders en Magda in het getto van Košice gaan wonen. In april werden ze gedwongen met 12.000 andere joden een maand lang in een bakstenenfabriek te verblijven. Op 19 mei van dat jaar werden zij naar Auschwitz gedeporteerd. Bij de selectie voor de gaskamer werd ze door Josef Mengele gescheiden van haar vader en moeder, die naar de gaskamer werd gezonden. In haar memoires verhaalt Eger dat Mengele haar diezelfde avond nog in haar barak voor hem liet dansen. Als dank kreeg ze van hem een brood dat ze deelde met Magda en andere meisjes.

In november kreeg een groep gevangenen, onder wie Edith en Magda, de opdracht als menselijk schild in hun gevangeniskleren bovenop Duitse treinen mee te rijden die wapens en munitie vervoerden, om de Britse bommenwerpers af te leiden. Na een tocht langs verschillende kampen arriveerden ze in Mauthausen.

De nazi's evacueerden de kampen toen de Amerikanen en de Russen naderden, en in een interview vertelt Eger dat zij uiteindelijk samen met Magda op dodenmars naar concentratiekamp Gunskirchen werd gestuurd, een buitenkamp van Mauthausen op een afstand van circa 55 kilometer. Toen ze van uitputting niet verder kon, werd ze herkend door een van de meisjes met wie ze het brood van Mengele had gedeeld en droegen zij en Magda haar verder.

Ze kwam in Gunskirchen aan vijf of zes maanden na haar vertrek uit Auschwitz. De omstandigheden waren er zo slecht, dat ze naar eigen zeggen gras at om te overleven, terwijl andere gevangenen overgingen tot kannibalisme

Toen het Amerikaanse leger het kamp op 4 mei 1945 bevrijdde, zou een soldaat haar hand hebben zien bewegen toen ze voor dood tussen een aantal dode lichamen was achtergelaten. Ze beschrijft in haar memoires dat hij snel medische hulp inriep en daarmee haar leven redde. Zij woog indertijd nog 32 kilo en schrijft in dat ze een gebroken rug had, buiktyfus, een longontsteking en pleuritis.

De Holocaust overleeft en haar leven voortzettend in de VS wordt zij een zeer goede Psycholoog en met haar eigen levenslessen heeft ze vele mensen in haar praktijk kunnen helpen.

Neemt niet weg dat zijzelf ook leed onder haar Trauma's en PTSS. Omdat ze in vrijheid wilde leven zal ze opnieuw naar Auschwitz gaan en de Berchtensgaden bezoeken, waar vijftien hoogopgeleide Nazi kopstukken overdachten hoeveel van hun medemensen ze in een keer in een oven konden verassen en zal ze slapen in het bed waarin Goebbels ook heeft geslapen.

Gedurende de holocaust ontwikkelde Eger een Mantra dat niemand je gedachten van je af kon pakken en als ik vandaag overleef, zal ik morgen vrij zijn en dit herhaalde ze elke dag.